

Angelita Escolí Nos

En general, el llop és un animal sovint maltractat per la literatura.

A molts relats i llegendes apareix com el personatge dolent, el que porta la calamitat i es menja els xiquets. Recordem els contes de "La Caputxeta Vermella" a punt d'ésser engolida viva pel llop astut. "Els tres porquets i el llop" és una narració on es deixa el pobre llop com un babau i escaldat. Al relat de "Les set cabretes i el llop", este també acaba amb la panxa plena de pedres i tirat al riu.

Així un animalot amb tan mala reputació, sumant tan d'odi per part dels humans, no és d'estranyar que desapareguera de les nostres contrades i s'extingira, degut a l'extermini amb ceps i trampes.

També la seua figura, sovint es prenien com la imatge roïna amb què comparar l'enemic. Més d'una vegada passava que entre poblacions properes, solia sorgir alguna rancúnia i mania. Aleshores s'expliquen relats personificant en forma de llop, suposadament malèvol, la vila envejada.

Des de temps reculats, per les nostres contrades, circula per transmissió oral el conte de "La raboseta i el llop" narrat a la xicalla, de nit a la vora del foc.

Pense que és un relat molt cruel. En escoltar-lo, res estranya els malsons d'alguns menuts.

El conte complet comprén quatre escenaris diferents:

- 1.-El formatge
- 2.-La bassa
- 3.-L'era
- 4.-El camí

Recorde que ma mare sols em contava la primera i la segona part, sabedora que no guanyava res en referir-me fets que podien ferir la sensibilitat. Així, jo, sempre el vaig tindre com un conte més en que l'astúcia de la rabosa havia vençut. Va ser de major quan em vaig assabentar de tot el seu contingut, si és que no hi continua amb altres capítols, tot pot ser.

És un conte clàssic d'aquesta comarca. Forma part de la tradició oral d'uns quants pobles veïns. El deixaré escrit ací, desitjant despertar la simpatia de tots vosaltres vers els llops injuriats.

EL FORMATGE

Una raboseta caminava cercant qualsevol cosa per menjar. Estava molt famolenca. Ves per on, s'encontra amb un llop que portava un formatge a la boca, tot prenent cura de no deixar-lo enlloc.

La rabosa li'n demanava un tros.

- Llobet dona'm formatge, si us plau. Tinc molta fam.

Este apretant més encara les dents no volia repartir-lo i amb el cap negava.

Tant va pregar, que se li occurrís fer preguntes, així si contestava obriria la boca...

- Llobet d'on eres?

- D'Albocàsser - respon obrint molt el morro.

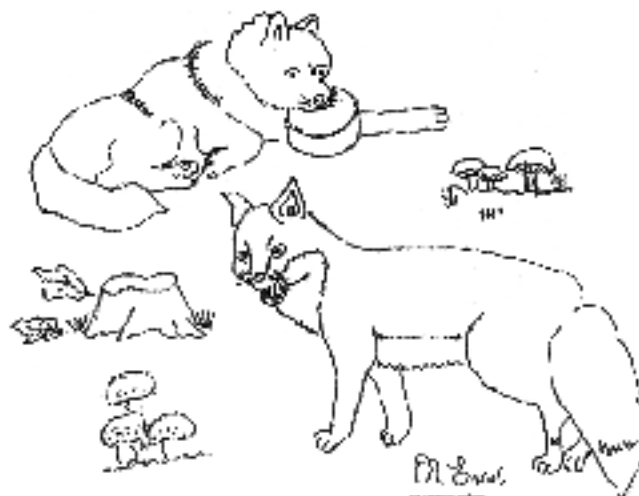
Està clar, va fer una bocassa tan gran que el formatge cau a terra.

La rabosa estava a l'aguait i l'agafa ràpidament.

Vist que l'ardit li havia donat bon resultat, el llop escaldat pensa obrir de la mateixa manera i li pregunta.

- Raboseta d'on eres?

La raboseta, apretant més les dents, respon:

- De Tírig.

Així no li va caure. Fuig i se'l menja tot ella sola.

LA BASSA

Després d'una estona es troben els dos mamífers. El llop, sentint-se enganyat i força afamegat, reclamava el formatge. En fer-se de nit s'acosten a una bassa on es reflectia la lluna redona a l'aigua. La rabosa, tipa de sentir la mateixa súplica, pensa un estrateig.

- Llobet, veus eixa cosa redona i blanca de dins de la bassa? És el formatge. Si et veus tota l'aigua podràs menjar-te'l.

El llop, innocent, comença a beure amb l'esperança d'aconseguir el desitjat formatge. Aleshores la rabosa li tapa el cul amb un suro. El llop s'unfla de tanta aigua.

L'ERA

Prop d'allí a les eres d'un convent, els frares havien deixat el cereal escampat per a secar-lo i després batre'l. Els frares tenien a taula una safata de xulles torrades i un morter d'allioli. Es disposaven a menjar quan senten la veu de la rabosa cridant.

- Frares, frares, a les eres el campare fa regueres!

Prèviament ella havia tret el tap del cul del llop i eixia toda l'aigua per damunt del cereal.

S'acosten ràpidament els frares i observen la malesa. Tots empipats agafen pals i bastonegen el pobre llop. Mestrestant, la rabosa es menjava la carn, A continuació, amb l'allioli s'unta el front. Seguiu llegint i sabreu per a què.

EL CAMÍ

Surten els dos del convent i fan camí.

El llop li referís la pallissa que li han donat els frares i els dolors que sent. Té tot el cos baldat i està molt dolent.

La rabosa contesta:

- Jo sí que estic malalta! No veus com em surt el cervell del front! Estic tan marejada que m'hauràs de muntar a l'esquena.

Això va tindre que fer el llop i un cop més va ser enganyat per la rabosa.

La desvergonyida encara cantava, fent burleta:

- Farta, fartera i vaig cavallera.

Conte contat, conte acabat.